

*Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych
w Łodzi*

**WPROWADZENIE DO JĘZYKA HISTORII
SZTUKI**

*informacje o egzaminie teoretycznym -
podpowiedzi*

Agnieszka Sowińska

Egzamin wstępny – teoretyczny

Egzamin ustny składa się z dwóch części

**1 część egzaminu teoretycznego polega na prezentacji twórczości ulubionego artysty
w formie elektronicznej lub papierowej**

Wytyczne co do prezentacji (jak powinna być sporządzona):

1. Zwróć uwagę na twórczość, nie biografię artysty

Przykład: twórczość Vincenta van Gogha

1. Martwe natury

2. Portrety

3. Autoportrety

4. Pejzaże

Punkt obowiązkowy (ostatni):

- Dlaczego wybrałam/em twórczość tego Artysty/Artystki? Co w jego twórczości mnie inspiruje?

bibliografia

Na egzamin ustny należy przynieść:

1. prezentację – zapisaną najlepiej w pdf na nośniku pendrive – lub reprodukcje/ksera kolorowe dzieł estetycznie naklejone na plansze

Prezentację lub wersję papierową prezentacji Kandydaci zostawiają Komisji do oceny

2. Konspekt wypowiedzi/prezentacji – wydrukowane 3 egzemplarze

Przykładowy konspekt:
Jan Kowalski
Twórczość malarska Van Gogha
Konspekt

1. Okres wczesny – holenderski (analiza obrazów: *Martwa natura z kapustą i drewniakami, Głowy wieśniaczek, Jedzący kartofle*)

2. Okres paryski

- wpływy japońskie (analiza obrazów: *Portret Ojca Tanguy, Most w deszczu*)

3. Twórczość w Arles

- pejzaże
- wnętrza
- portrety

4. Ostatni etap działalności – Auvers (analiza obrazów: *Portret Doktora Gacheta, Kościół w Auvers*)

5. Podsumowanie – dlaczego wybrałem tego Artystę? Co w jego twórczości mnie fascynuje?

6. Bibliografia

Na odpowiedź każdego Kandydata podczas egzaminu ustnego przeznaczamy około 15 minut (na podstawie konspektu Komisja może zapytać tylko o wybrany punkt)

Kryteria oceny:

- przemyślany, problematycznie ciekawy konspekt i wypowiedź (np.. Symbolika listu w twórczości Vermeera, Język symboli w twórczości Van Eycka)

- estetyka prezentacji – to już jest projekt graficzny własnego autorstwa

- fachowe słownictwo z historii sztuki (przykładowe słowa: kompozycja centralna, perspektywa zbieżna, faktura, dukt pędzla, linie diagonalne etc.), umiejętność analizy – opowiadamy o twórczości, a nie życiu (opisujemy kompozycję, kolorystykę, światłocień, sposób malowania, proporcje, treści, symbolikę)

- wykazane zrozumienie stylu, epoki, jej cech charakterystycznych

- umiejętność odpowiedzi na pytania wokół prezentacji (czyli znamy nie tylko twórczość van Gogha, ale także nurt, w którym tworzył – postimpresjonizm, innych przedstawicieli)

- warto wybierać artystów, których dzieła się widziało na własne oczy (Jan Matejko, Władysław Strzemiński). Kandydat pokazuje wtedy, że naprawdę interesuje się sztuką i

Ciekawe, przekonująca, rozwinięta odpowiedź na pytanie;

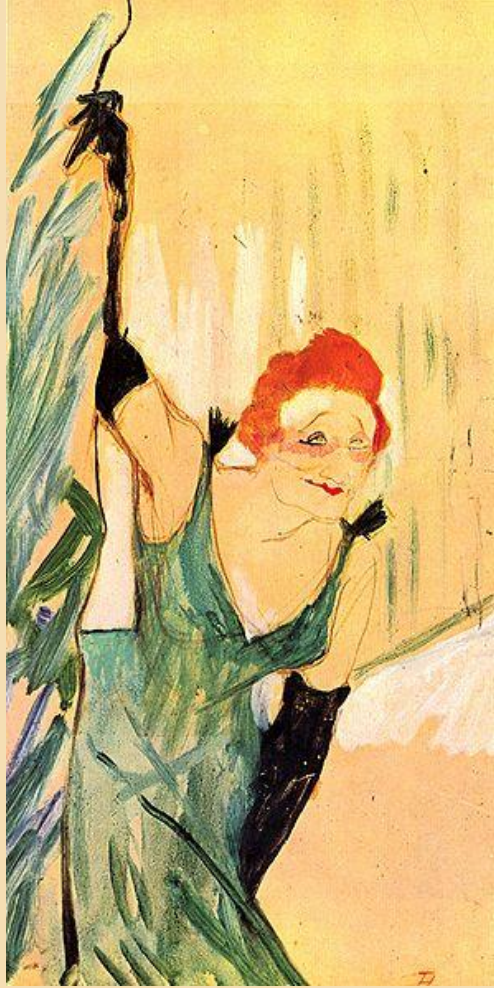
- Dlaczego wybrałam/em twórczość tego Artysty/Artystki? Co w jego twórczości mnie inspiruje?

**2. Przy opisie dzieł uwzględniaj:
kompozycję**

kolorystykę

światłocień

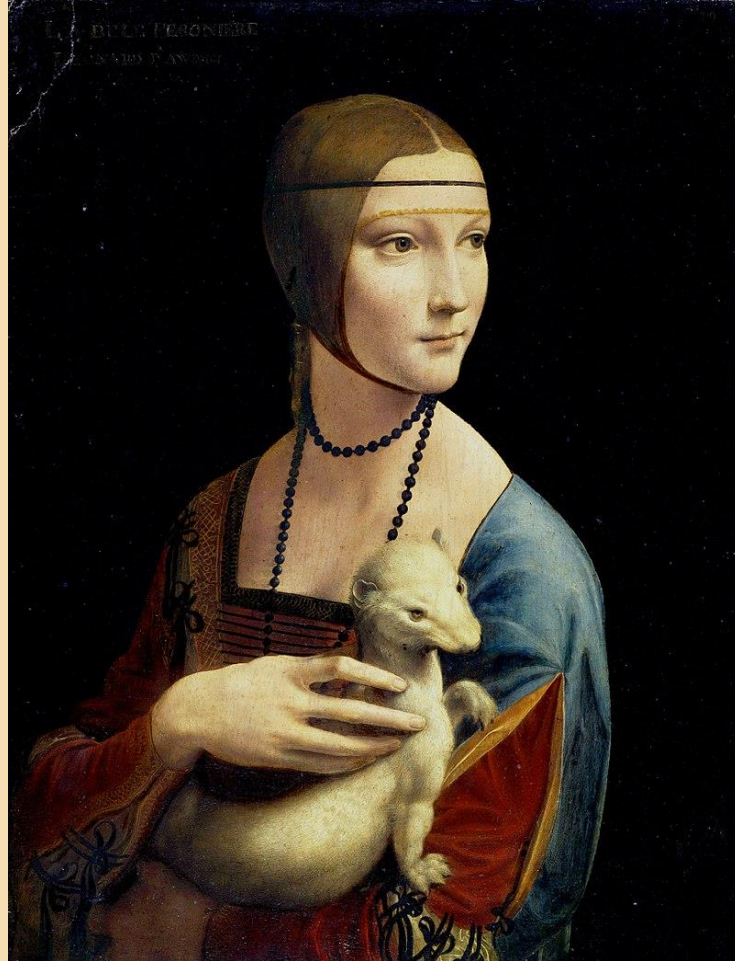
ekspresję - czyli nastrój obrazu

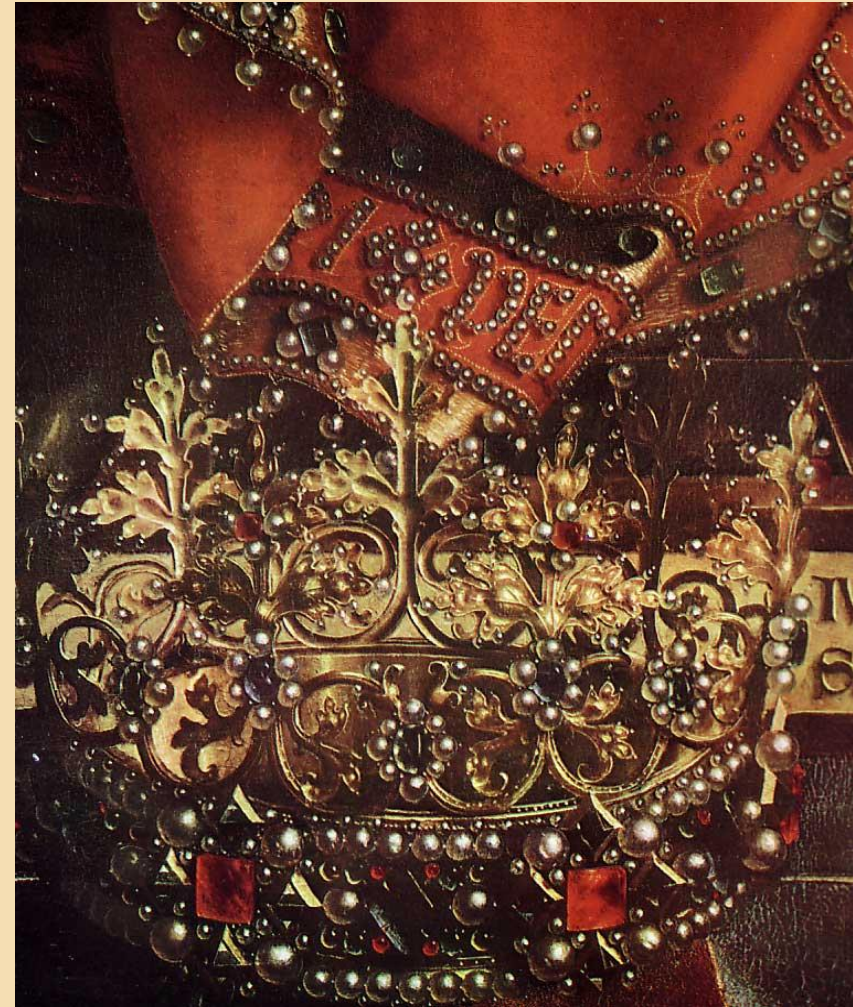
treści

symbolikę

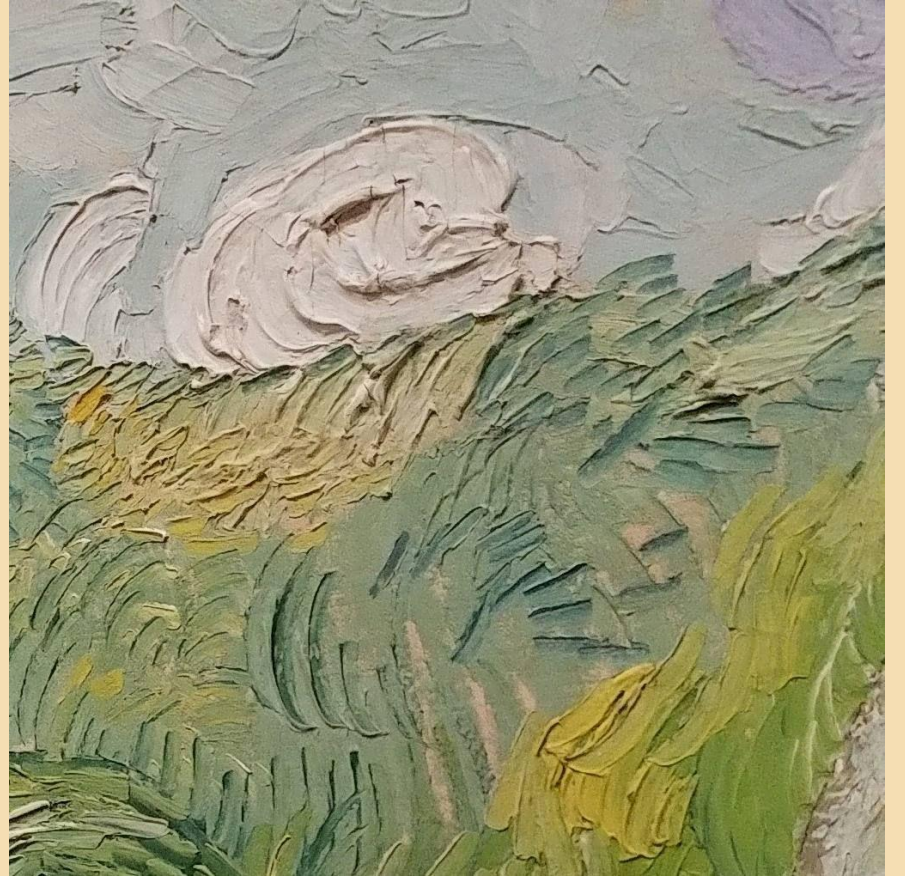

sposób malowania

fakture

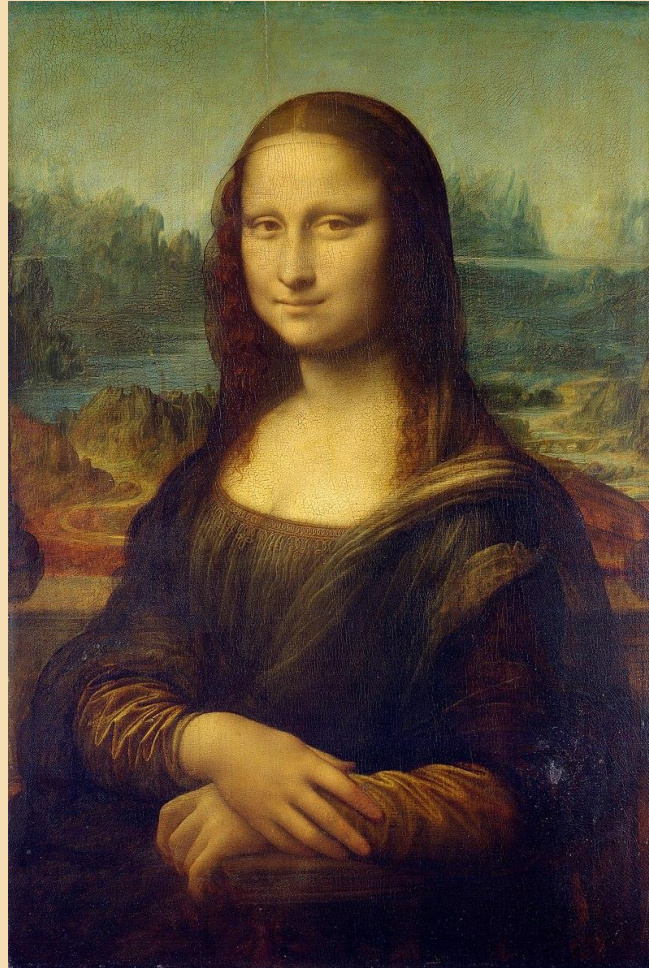
proporcje postaci

**3. Wyjaśnij dlaczego wybrałeś/aś twórczość danego artysty/artystki
co w niej Cię zainteresowało, co cenisz?**

4. Wyjaśnij jaki kierunek w sztuce prezentuje ta twórczość, czym się charakteryzuje?

5. Zastanów się, czy przykłady dzieł w tym nurcie znajdują się w Łodzi, Twoim regionie, zbiorach polskich, wskaż je.

6. Wskaż źródła, które wykorzystałeś/aś w swojej prezentacji - czyli bibliografię.

Postaraj się, by były to książki uznanych historyków sztuki, nie amatorów.

Podaj na końcu prezentacji autorów tych książek, tytuły, miejsce wydania i rok

M. Zgórniak, Matejko w Paryżu. Opinie krytyków francuskich z lat 1865-1870, Kraków 1998

Wiarygodnym źródłem informacji są także strony muzeów i galerii oraz portal culture.pl (prowadzony przez Instytut Adama Mickiewicza, rządową instytucję kultury mającą na celu promocję sztuki polskiej)

culture.pl Twórcy

Jan Matejko, "Samopoczucie", 1883, olej na płótnie, Jan. 1883

Jan Matejko

1838-1893

[Wikipedia](#)

Udostępnij

Autor: Culture.pl

Malarz, rysownik związany z Krakowem, najwybitniejszy reprezentant nurtu historyzmu w malarstwie polskim. Urodzony w 1838 w Krakowie, zmarł tamże w 1893.

2 część Egzaminu teoretycznego dotyczy znajomości zagadnień związanych z różnymi dziedzinami sztuk plastycznych w zakresie objętym podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Komisja rekrutacyjna na bazie powyższych wymagań będzie oczekiwała od kandydata następujących wiadomości:

1. umiejętność wskazania w naszym regionie przynajmniej jednego zabytku z epok: sztuka romańska, sztuka gotycka, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm, secesja, sztuka 1 połowy XX wieku

sztuka romańska

sztuka gotycka

Pałac w Poddębicach

www.zamki.lodzkie.pl

renesans

barok

klasycyzm

neogotyck

secesja

sztuka 1 połowy XX wieku

**2. znajomość przełomowego znaczenia twórczości łódzkich artystów
Katarzyny Kobro i Władysława Strzemińskiego,
ich wkładu w stworzenie Muzeum Sztuki i Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi,
roli grupy a.r.**

polecamy materiały ze stron Muzeum Sztuki w Łodzi

portalu culture.pl:

<https://zasoby.msl.org.pl/martists/view/47>

<https://zasoby.msl.org.pl/martists/view/132>

<https://culture.pl/pl/tworca/katarzyna-kobro>

<https://culture.pl/pl/tworca/wladyslaw-strzeminski>

WŁADYSŁAW STRZEMIŃSKI

KATARZYNA KOBRO

Uczeń może także przedstawić twórczość innych artystów ze swojego regionu i wyjaśnić, co w niej docenia

3. umiejętność krótkiego scharakteryzowania polskich dzieł i znajomość ich autorów (jeśli są znani):

romanizm –kościół w Tumie pod Łęczycą, Drzwi Gnieźnieńskie

gotyk –kościół Mariacki w Krakowie, zamek w Malborku

renesans –Kaplica Zygmuntowska na Wawelu, dziedziniec zamku wawelskiego

barok –zamek królewski w Warszawie, pałac w Wilanowie, terminy „portret sarmacki”, „Portret trumienny”

romantyzm –Park Arkadia, termin park romantyczny, termin neogotyck, Zamek w Kórniku, obrazy Piotra Michałowskiego

klasycyzm –Pałac na Wodzie w Łazienkach

wiek XIX –twórczość Jana Matejki

secesja –Willa Kindermanna w Łodzi, twórczość Stanisława Wyspiańskiego

4. znajomość nazw epok w sztuce, krótka ich charakterystyka, wymienienie kilku przykładowych dzieł, artystów, podanie zakresu czasowego:

sztuka prehistoryczna,

sztuka starożytna/antyk: sztuka Starożytnego Egiptu, Sztuka Starożytnej Grecji, Sztuka Starożytnego Rzymu

sztuka średniowieczna: sztuka romańska, sztuka gotycka

sztuka nowożytna: renesans, barok

sztuka XIX wieku: klasycyzm, romantyzm, realizm, impresjonizm, symbolizm, secesja

sztuka awangardowa/ 1 połowy XX wieku: fowizm, ekspresjonizm, futuryzm, kubizm, konstruktywizm, surrealizm

sztuka prehistoryczna

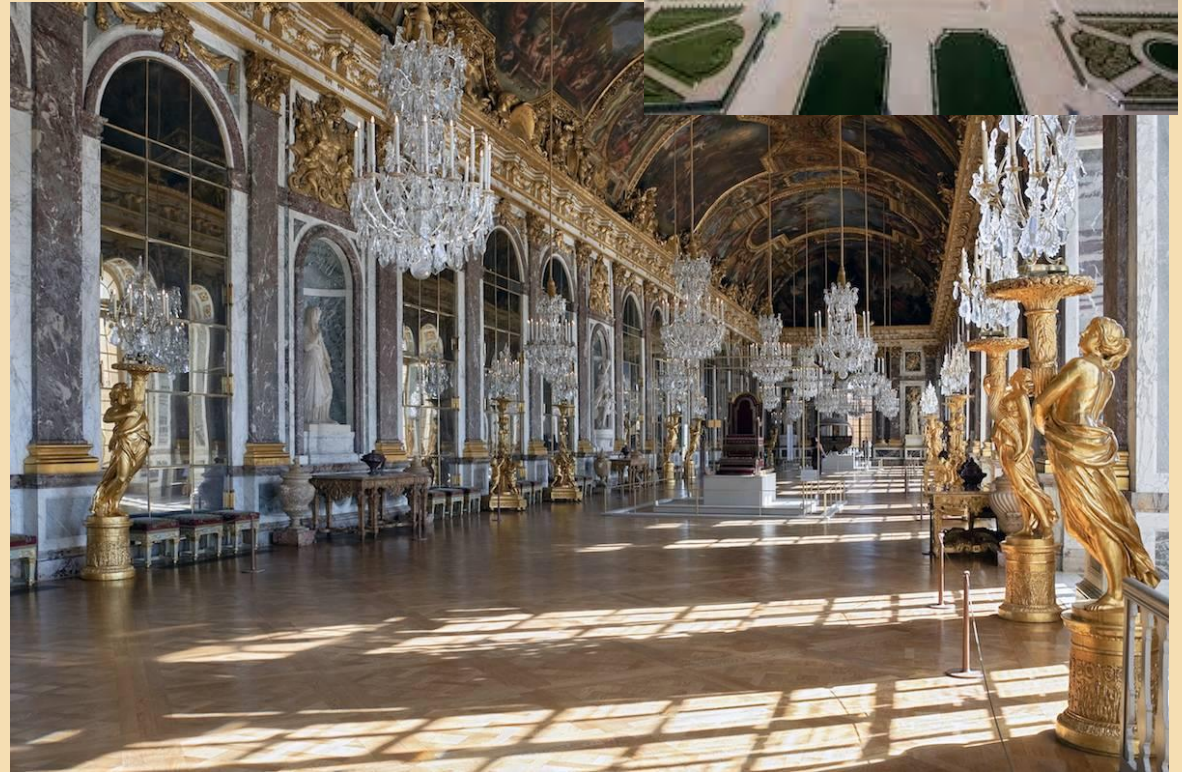
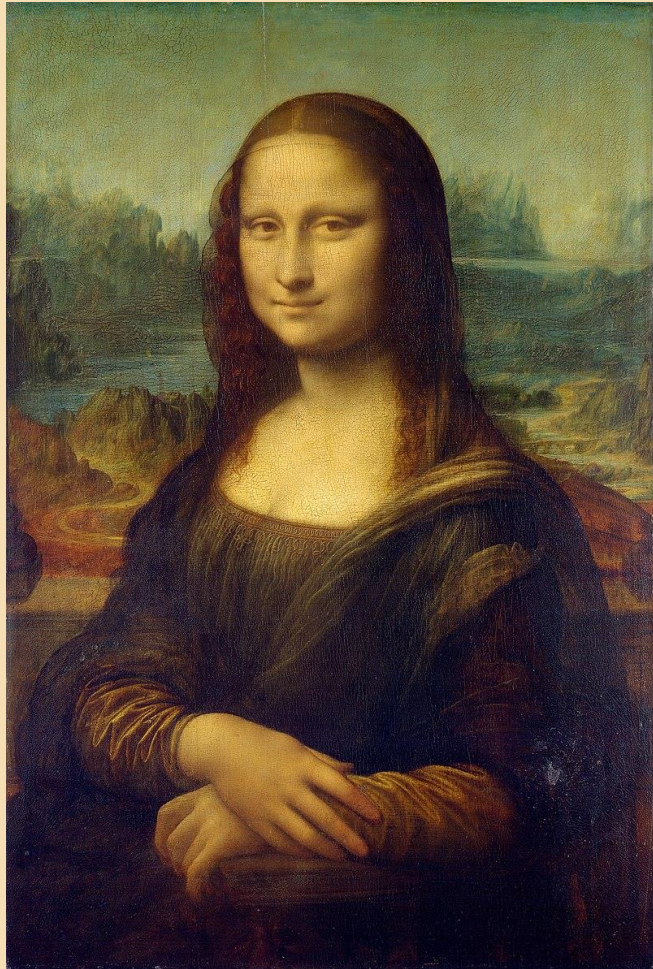

sztuka starożytna

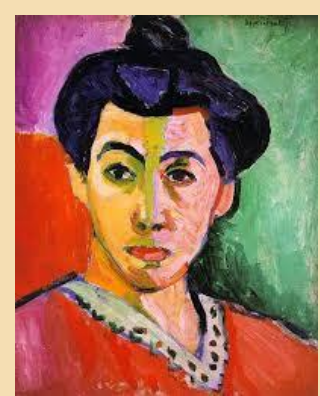
sztuka średniowieczna

sztuka nowożytna

sztuka XIX

sztuka awangardowa

5. znajomość nazw i krótka charakterystyka zbiorów muzeów:

Luwr w Paryżu

Galeria Narodowa w Londynie

Prado w Madrycie

Uffizi we Florencji

Stara Pinakoteka w Monachium

Ermitaż w Petersburgu

Muzeum Narodowe w Warszawie

Muzeum Narodowe w Krakowie

Muzeum Sztuki w Łodzi

**LUWR, OTWARTY DLA PUBLICZNOŚCI W 1793 R.
ZBIORY OD STAROŻYTNOŚCI DO POŁ. XIX WIEKU**

NATIONAL GALLERY – LONDYN - zbiory malarstwa z lat 1250–1900

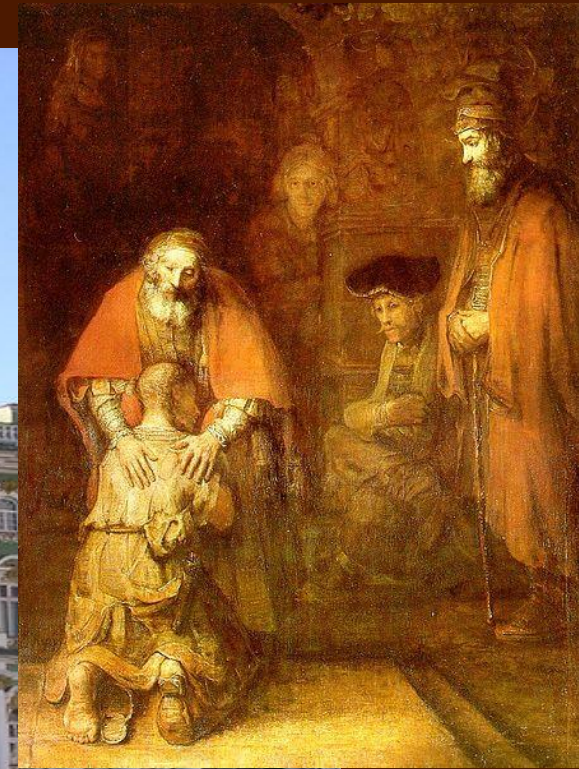
PRADO – MADRYT – UTWORZONE W 1819 PRZEZ FERDYNANDA VII,
ZBIORY: OD XVI DO XX WIEKU

FLORENCJA – UFFIZI – XVI W., FUNDACJA MEDYCEUSZY

**ERMITAŻ – PETERSBURG, ROSJA, FUNDACJA CARYCY KATARZYNY 1764,
OTWARTY DLA PUBLICZNOŚCI 1852**

Muzeum Narodowe w Warszawie (MNW)

założone w 1862

MUZEUM KSIĄŻĄT CZARTORYSKICH – OTWARTE 1878

Muzeum Sztuki w Łodzi ms2

6. wiedza o podstawowych prawach autorskich:

szanujemy prace własne i cudze

prace prezentujemy i publikujemy z podaniem autora

przywłaszczanie prac innych osób i podpisywanie własnym nazwiskiem jest plagiatem, czyli przestępstwem karanym prawnie

tworzymy i prezentujemy dzieła z zachowaniem szacunku dla godności człowieka

autor ponosi odpowiedzialność za treści prezentowanych dzieł

Polecamy lekturę podręczników:

K. Czernicka, Plastyka, Podręcznik –gimnazjum, Operon, Gdynia, 2014B.

B. Marcinkowska, L. Frydzińska-Świątczak, Kraina sztuki, Podręcznik do plastyki dla gimnazjum, Nowa Era, PWN, Warszawa, 2015

S. K. Stopczyk, Bliżej sztuki -Podręcznik, WSiP, Warszawa, 2009.

J. A. Zieliński, J. Stasiak, Świat sztuki, Podręcznik dla Gimnazjum, WSiP, Warszawa, 2009

